

ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ СЛОВНИК

Анархо-синдикалізм, або революційний синдикалізм, — течія в робітничому русі, яка ставить за мету знищення капіталістичного ладу шляхом революційної боротьби синдикатів (французька назва профспілок).

Аполітичність — це негативне або байдуже ставлення до політики, політичного життя.

Гіпотеза в політиці — явище поширене й необхідне, оскільки без гіпотези не можна прогнозувати розвиток політичних подій, явищ, політичного процесу взагалі.

Громадянин — це індивід, який належить до конкретної держави, перебуває під її владою і користується її заступництвом. Він характеризується такими якостями, як правослухняність, уміння поєднувати власні і суспільні (державні) інтереси, почуття обов'язку перед Батьківщиною.

Громадянська війна — найгостріша з форм політичної боротьби, що становить насамперед збройну сутичку між класами і соціальними групами, партіями, націями

Громадська думка — це: а) один із виявів масової суспільно-політичної свідомості, що відображає ставлення народу чи певної його частини до влади; б) історично зумовлений і змінний стан громадянської свідомості великих груп людей (Є. Вятр); в) сукупна, надособистісна позиція, точка зору певної структурно означеної спільноти людей на конкретні події, проблеми, рішення державних, політичних, суспільних інституцій.

Демарш — дипломатичний виступ з метою вираження протесту, прохання, адресованого уряду, владі, державі. Може бути виражене в ноті, меморандумі, заяві.

Демонстрація — публічне вираження громадських настроїв (вимог, солідарності або протесту) шляхом організації масових мітингів.

Державна політика — це дії органів державної влади з вирішення проблем, які найоптимальніше сприяють реалізації інтересів суспільства.

Державне управління — організований процес керівництва, регулювання і контролю державних органів за розвитком галузей економіки і культури, інших сфер державного життя.

Екстремізм — схильність в ідеології та політиці до крайніх поглядів і засобів у досягненні певних цілей.

Індиферентність — байдуже ставлення до політики, відчуженість від неї.

Інновація — це нова цінність, яку політики беруть на озброєння і намагаються використати у своїй діяльності

Інтерактивна сторона спілкування — це взаємодія партнерів, між якими може бути співробітництво, протиборство, ухилення від взаємодії тощо

Комунікативна сторона спілкування — це обмін інформацією і її розуміння, яке здійснюється за рахунок мови, невербальних засобів (жести, міміка, пантоміміка), паралінгвістичних засобів (якість голосу, його діапазон, тональність), екстралінгвістичних засобів (паузи, сміх, темп мови, плач), просторово-часових засобів (дистанція, час).

Конфлікт — це випробування сил протиборствуючи сторін; це зіткнення протилежних інтересів, думок, поглядів; серйозні розбіжності, гострі суперечності, здатні спричинити серйозні ускладнення в боротьбі ворогуючих сторін різного рівня та складу учасників.

Конфлікт політичного характеру — це зіткнення проблемних або таких, що не збігаються, інтересів, дій, поглядів окремих осіб, представників політичних партій і громадських організацій, об'єднань, етнічних, соціальних груп, держав та їхніх органів

Конформізм — це політична поведінка людини, що пов'язана з орієнтацією на чужу думку, погляд, підтримку будь-якої позиції.

Лобізм — а) діяльність соціальних груп, які обстоюють свої особливі політичні інтереси; б) групи тиску на органи законодавчої і виконавчої влади

Масова свідомість — один із видів суспільної свідомості, найбільш реальна форма її практичного існування та втілення.

Менеджмент — це: а) соціальний і економічний інститут, який впливає на підприємницьку діяльність, спосіб життя і сферу політики сучасного суспільства; б) сукупність осіб, які займаються управлінською діяльністю у виробничій і невиробничій сферах; в) наукову дисципліну, що вивчає техніко-організаційні та соціально-економічні аспекти управління суспільним виробництвом (управлінські структури, систему і механізми міжособистісних відносин, стимулювання і мотивацію трудової діяльності, організаційну поведінку).

Опозиція — протидія, опір певній політиці, політичній лінії, політичній дії; організація, партія, група, особа, які виступають проти панівної думки, уряду, системи, влади, конституції, політичної системи загалом.

Переворот — докорінні зміни в державному устрої, персональні зміни в центрі, що приймає політичні рішення.

Перцептивна сторона спілкування — це сприйняття одним партнером іншого партнера по спілкуванню. Воно залежить від особистісних якостей того, хто сприймає (або не сприймає) іншу людину, від його життєвого досвіду, ситуації, моральних установок тощо.

Повстання — масовий відкритий збройний виступ певного класу або соціальної групи проти існуючого ладу, панівних класів і груп, національного і релігійного гноблення.

Політична активність — важлива характеристика життєвої позиції особи, сутність якої полягає в діяльності соціальних груп та індивідів, спрямованій на певне вдосконалення або зміну соціально-економічного, політичного порядку в суспільстві, державі

Політична боротьба — поширене явище політичного життя, виявом якого є зіткнення інтересів різних політичних сил у прагненні кожної з них досягти певної політичної мети

Політична взаємодія — це певні відносини з приводу політики як такої та її окремих ознак (складових), наприклад влади.

Політична діяльність — специфічний вид людської діяльності, спрямований на регулювання і збалансування інтересів та відносин між соціальними (національними) групами, політичними суб'єктами, що відображають їх інтереси, з одного боку, та між ними і державними інституціями, з другого, досягнення в суспільстві злагоди та консенсусу.

Політична думка — це активна, цілеспрямована, узагальнювальна ідеальна діяльність у формі різноманітних понять, категорій, теорій, доктрин з метою пізнання політичних зв'язків і відносин, форм і функцій власне політики і влади, політичних процесів та інститутів, політичної ідеології та культури, політичної стратегії і тактики, інших політичних явищ і цінностей, творення нових політичних ідей, прогнозування і моделювання політичного майбутнього.

Політична етика (мораль) — це система етичних знань, норм і оцінок, що характеризують рівень моральності політики взагалі і політичних дій зокрема.

Політична конкуренція — це процес, під час якого здійснюється спроба досягти успіху в політичній діяльності шляхом усунення або випередження суперників, які намагаються досягти аналогічної мети.

Політична культура — це: а) зумовлений історичними, соціально-економічними і політичними умовами якісний склад політичного життя суспільства, що відображає рівень засвоєння суб'єктом — суспільством, групою, особою — відповідних політичних відносин, способів діяльності,

норм і цінностей, ступінь соціокультурного розвитку людини та ступінь її активності у перетворенні політичної, соціальної дійсності; б) сукупність індивідуальних позицій та орієнтацій учасників системи, політичного процесу; суб'єктивна сфера, що лежить в основі політичних дій і надає їм відповідного значення

Політична норма — правило досягнення політичних цінностей.

Політична орієнтація — це уявлення людини про відповідну її потребам мету політичної діяльності, а також про засоби досягнення мети.

Політична революція — суспільний рух і переворот, мета яких — повалення старого режиму шляхом насильницького завоювання політичної влади, а потім здійснення докорінних змін політичного життя суспільства

Політична самосвідомість — це процес і результат напрацювання людиною відносно стійкої системи уяви про саму себе, соціальну систему, своє місце в ній і призначення

Політична свідомість — це опосередковане відображення політичного життя суспільства, сутністю якого є проблеми влади, формування, розвиток і задоволення інтересів та потреб політичних суб'єктів; сукупність поглядів, оцінок, установок, які, відображаючи політико-владні відносини, набувають відносної самостійності.

Політична соціалізація — засвоєння особою певного соціального і політичного досвіду, нагромадженого суспільством і сконцентрованого в культурних традиціях, цінностях, нормах статусної та рольової поведінки

Політичне життя — це частина суспільного життя, пов'язана з політичною владою і реалізацією соціальних інтересів, основним змістом якого є усвідомлена і цілеспрямована політична діяльність людей.

Політичне керівництво — це діяльність державних органів і посадових осіб, які посідають верховне, ієрархічно найвище місце у структурі держави і концентрують найвищі повноваження щодо прийняття державних рішень, найвищих кадрових призначень, розподілу фінансових та матеріальних суспільних ресурсів, а також використання силових та інформаційних структур держави.

Політичне маніпулювання — система засобів ідеологічного і духовно-психологічного впливу на масову свідомість з метою нав'язати певні ідеї, цінності; цілеспрямований вплив на громадську думку і політичну поведінку для спрямування їх у заданому напрямі

Політичне мислення — це опосередковане й узагальнене відображення людиною (політиком) політичних явищ і процесів об'єктивної дійсності в їх історичних, часових зв'язках і відносинах.

Політичне прогнозування — наукове дослідження (передбачення) перспектив конкретного політичного суб'єкта, політичної ситуації та політичного процесу.

Політичне рішення — процес, у якому елементи структури, розвиваючись послідовно, передають накопичену інформацію та вироблені команди один одному.

Політичні традиції — це звичаї і правила поведінки у політичному житті, що склалися історично і передаються від покоління до покоління.

Політичні цінності — це найвищі принципи, що забезпечують злагоду в суспільстві чи в окремих соціальних групах щодо основних цілей і проблем; віра у бажаний і кращий (або найкращий) тип політичної системи, у політичну мету і засоби досягнення такої мети та уявлення про них.

Політичний інститут — організація, установа, орган у сфері політичного життя

Політичний інтерес — спрямованість дій суб'єктів політики на постановку й досягнення політичної мети залежно від можливості вирішення того чи іншого політичного завдання

Політичний менеджмент — це один із видів управлінських відносин у політиці, який дає змогу вирішувати такі завдання, як зміцнення авторитету державного або політичного діяча, створення сприятливих умов для діяльності державного закладу чи політичної партії шляхом формування у масовій свідомості їх привабливого образу, електоральних переваг населення, створення політичних союзів і блоків, вплив на супротивників у політичних конфліктах тощо.

Політичний міф — реально існуючі хибні уявлення про політичні відносини і дії, навмисно чи ненавмисно доповнені різними абстрактними вигадками, висновками, фантазією, легендою тощо.

Політичний популізм — це прагнення політичними засобами схилити людину, групу, великий суспільний загал на бік певного суб'єкта політики, завоювати політичний авторитет нездійсненими обіцянками, загравання з людьми у сфері політики.

Політичний процес — це конкретна взаємодія суб'єктів політики, в результаті якої практично і забезпечується функціонування політичної системи суспільства загалом

Політичний ритуал — історично сформована або спеціально встановлена форма символічної поведінки суб'єктів політики, засіб наслідування і передання певних цінностей, традицій досвіду, почуттів, зразків політичної поведінки.

Політичний страйк — найвища форма страйкового руху, колективна відмова страйкарів продовжувати роботу до задоволення політичних вимог.

Прогнозування — упереджаюче відображення дійсності; одна з головних функцій людської свідомості. Це спеціальні наукові дослідження конкретних процесів, явищ, подій, у підсумку яких з одних, уже відомих даних про минуле і сучасне, отримуємо уявлення про можливі стани прогнозованого об'єкта, тобто отримуємо інші знання.

Психологія натовпу — тимчасовий психологічний стан людей, які через відповідні причини опинилися разом, скажімо, на демонстрації, страйку, пікеті тощо.

Путч — специфічна форма збройної боротьби за владу, яка спирається на військових, частину армії, які виступають безпосереднім інструментом захоплення влади або засобом психологічного тиску на уряд.

Расизм — це: а) сукупність антинаукових концепцій, основу яких становить положення про фізичну і психічну нерівноцінність людських рас, про вирішальний вплив расових ознак на історію суспільства, про одвічний поділ людей на “вищі” та “нижчі” раси, з яких перші нібито покликані до панування, а другі приречені лише бути об'єктом експлуатації; б) політика, що ґрунтується на расистських теоріях.

Революція — якісні зміни у розвитку будь-якого явища або процесу в природі й у різних сферах життя суспільства

Рольовий конфлікт — це внутрішній конфлікт особистості, пов'язаний з необхідністю людини поперемінно, а то й одночасно виконувати різноманітні ролі.

Свобода гносеологічна — здатність людини діяти настільки широко і масштабно, наскільки вона спроможна пізнавати все, що її оточує — світ природи і соціальний світ.

Свобода духовна — свобода вибору ідей, ідеалів, ідеології, світогляду.

Свобода економічна — це не просто свобода від експлуатації, а свобода і можливість вибору прийняття економічних рішень (ким, де, в якому статусі, за яких умов тощо людина бажає і може працювати).

Свобода людини — багатопланове явище, що передбачає переважно економічну, політичну, духовну, гносеологічну свободу, кожна з яких має свій характер та особливості.

Свобода політична — відповідний політичний комфорт, який створює умови для користування максимумом громадянських, політичних прав і свобод для активної участі окремо взятого громадянина в управлінні державними і суспільними справами.

Суперечність — взаємодія протилежних сторін і тенденцій, предметів і явищ, які разом з тим перебувають у внутрішній єдності і взаємопроникненні, виступаючи джерелом саморуху.

Управління — це процес впливу суб'єкта на певну систему, що забезпечує її цілеспрямований розвиток, збереження або видозміну структури, підтримання або зміну режиму діяльності, реалізацію програм і цілей.

Управління персоналом — це процес планування, організації, керівництва, мотивації і контролю діяльності працівників у будь-якій сфері діяльності.